



KORRALDUS

11.03.2025 nr 13-5/25-28

Maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamise võimalikkusest Ida-Viru maakonna Karla ja Mürgi katastriüksustel

Maa- ja Ruumiamet palus 26.02.2025 kirjaga nr 7-1/25/3635 Eesti Geoloogiateenistuse seisukohta Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Varesmetsa külas asuvate Karla kinnisasja (katastritunnus 22401:003:0338) ja Mürgi kinnisasja (katastritunnus 22401:003:0339) maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamise võimalikkuse kohta.

Vastavalt maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse § 3 lõikele 2 võib kasutusvaldaja omandada maad, mis sisaldab maavara maapõueseaduse tähenduses, valdkonna eest vastutava ministri loal. Loa andmise või sellest keeldumise otsustab valdkonna eest vastutav minister kooskõlas maapõueseadusega, arvestades maavarale juurdepääsu ja maavara kaevandamisväärsena säilimise tagamise vajadust.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 3 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud juhul.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Karla katastriüksus ja Mürgi katastriüksus kattuvad Eesti põlevkivimaardla Peipsi uuringuvälja (edaspidi UV; registrikaardi nr 037) põlevkivi passiivse reservvaru plokiga 5. Karla kinnisasja puhul on kattuvus osaline (84,8%) ja Mürgi kinnisasja puhul täielik.

Kõnealused katastriüksused piirnevad valdavalt eramaadega. Peipsi UV-l ei ole geoloogilise uuringu ega kaevandamisloa taotlusi ja UV alal on palju kaitstavaid loodusobjekte. Samuti ei kuulu Peipsi UV käsitletavat varuplokki kehtiva Põlevkivi arengukava järgi perspektiivsete kaevandamisalade hulka¹.

Lähtuvalt eelnevast ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamine Karla katastriüksusel (katastritunnus 22401:003:0338) ja Mürgi katastriüksusel (katastritunnus 22401:003:0339) halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel:

1. Otsustan lubada maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamise Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Varesmetsa külas asuvatel Karla katastriüksusel (katastritunnus 22401:003:0338) ja Mürgi katastriüksusel (katastritunnus 22401:003:0339).
2. Korraldus teha teatavaks Maa- ja Ruumiametile.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sirli Sipp Kulli
direktor

Mihkel Annusver
Maavarade registri osakonna spetsialist
5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee

¹ <https://kliimaministeerium.ee/energeetika-maavarad/maavarad/polevkivi>